

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedejska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istoli pedit-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglasni
nad 45 mm v širini
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
poročilo popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravitelstva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana št. 19.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Parturiunt montes . . .

Glavni tajnik fašistovske stranke Turati se je pred kratkim v nekem privatnem razgovoru izrazil: Fašizem je v notranjosti nepremagljiv; ter sploh nima več nasprotnika. Pokazati mora še do konca tega leta, ko bo italijansko oboroževanje končano, da je istotako nepremagljiv v zunanji politiki. Zunanje-politični uspehi, zmagoslavna vojna pa ga bo doma napravila sekularnega.

Leto hiti k zatonu in Mussolini tako pred italijansko ljudstvo kot pred Evropo polaga račun. Ena plat je popolnoma pregledna, druga je polna skiciranih postavk. Celota pa ne more zadovoljiti niti Mussolinija, še manj pa italijanski narod, ki stoji napram velikanskim gestam diktatorjeve impulzivnosti razočaran in mu ne preostaja drugega kot bežen sen rimskega imperija.

Pregleden je obračun, v kolikor je fašizem razgaljen in v kolikor je Mussolini direktno pripomogel, da so se proti njemu stvorile državne politične zveze. Proti sebi ima Francijo, Belgijo, Nemčijo, Rusijo, Češkoslovaško, Avstrijo, Romunijo in Jugoslavijo. Preko običajne korektnosti ne gre s Poljsko, z eno besedo: kontinenti Evrope je obrnil Italiji hrbet. Še več! Francija in njene zaveznice pomenijo trdnjave, z istim poveljnikom, boj temu pomeni a priori boj brez upa zmage.

Skicirane so postavke, v kolikor računa Mussolini z večino svojih zaveznikov. Dasi je Velika Britanija mnogo preje prijateljica Italije kot Jugoslavije, je vendar tudi za laičnega opazovalca na dlani, da je angleška politika strogo tendenčna in v glavnem tudi napram Italiji kolonialna, ki ma ta smisel, da potiska Italijo na Balkan, da jo istočasno odvrne od angleške posesti ob Sredozemskem morju. Četudi pa moramo računati z veliko tradicijo angleške diplomacije, ki se bistveno ne menja hkrati s spremembo vlade, je vendar vredno vsaj ugotoviti očitke angleške opozicije, da se Chamberlain naslanja na osebne režime Rive in Mussolinija, ne pa na narod, ki garantira trajnejšo stalnost; da spet ne bo iznenadila eventualna zmaga angleške delavske stranke, s čimer bi se tudi zunanja politika vsaj v gotovi meri, spremenila.

Pa recimo, da ima Italija v Angliji trdnega zaveznika. Izven dvoma pa je, da ta Anglija Italiji ni šla gladko na roko, oziroma da Italija nobenega zunanje-političnega večjega problema ni rešila v svojo korist. Celotno rožljanje proti nam je diplomatski svet tolmачil tudi tako, da hoče Italija Francijo in Anglijo prisiliti do odstopa kolonij, češ: Vojne ne marate; dajte nam torej kolonije, pa bo mir. A vojne ni bilo, kolonij pa še manj in tudi mandat nad Sirijo, ki naj bo trenutno v razgovoru, je vsaj problematičen! Italija je hotela novo ureditev mej ob afriški obali, novo ureditev tangerskega štata, pravico naseljevanja na francoskih tleh. Ostalo je vse pri starem! Italija je zahtevala svobodno roko v vzhodnem delu Sredozemskega morja in na Balkanu. Prvo zahtevo sta odbili Anglija in Francija skupno, drugo Francija s francosko-jugoslovansko pogodbo!

Pa tudi druge postavke ne pomenijo ravno sijajnih uspehov. Pogodba z Budimpešto, v kateri sta oba pogodbenika vladjala za našo zemljo, je še danes neratificirana. Poskus razbiti malo antanto z odtegnitvijo Romunije se je izjalovilo, ker Italija Romuniji in Madjarski istočasno ne more ustreči. Bolgarijo enostransko potegniti v italijanski val se je izkazalo za nemogoče. Bolgarija sama pa je dobila zadosten opomin od zapada, ko je bila njena prošnja za mednarodno posojilo v Zenevi odbita! S tem, da je dobila Albanijo popolnoma v svoje mreže, je res zavarovana otrska cesta. S tem, da se pogaja z Grčijo za prijeteljsko pogodbo, da obljublja Grkom ugrabljenemu otočju Dodekaneza avtonomijo in celo lasten lokalni parlament, bo mogoče na zunaj pridobila Grčijo zase; bo uspevala še nadalje v intrigah, da ne dobimo svobodne cone v Solunu. A ravno v Grčiji se križa tudi francoska politika; ima Francija težke terjatve, ima besedo v Zenevi, ko gre za posojila!

In končno: Ravno v zadnjih dneh je bila kategorično odbita ponudba Nemčiji in je padla kot nereelna misel bloka latinskih sester; Mussolini sam pa je moral našo pogodbo s Francijo priznati za korektno!

Morda bo italijanski narod vsaj v bodočem letu imel toliko moči v sebi, da bo spregledel, da teror v notranjosti in impulzivnost diktatorja nista ravno garanciji uspešne in velikopotezne zunanje politike?!

Minister dr. Gosar in posl. Kremžar za rudarje in njihove vpokoience

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Pretečeni terek so bratovske blagajne za Slovenijo v Ljubljani sklenile radi sanacije svojega težkega gospodarskega stanja, da se v smislu priporočila ministrstva za gozdarstvo v Belgradu izvede sanacija s tem, da se za Slovenijo sprejme čl. 119. iz novega pravilnika, ki pa sicer še ni uveljavljen. S tem pa so rudarji težko prizadeti. Zato je poslanec Kremžar obiskal zastopnika osrednje bratovske skladišnice v Belgradu in glavnega rudarskega ravnatelja

ter razpravljaj o vprašanju, kako bi se moglo izogniti škodi, ki grozi delavcem, posebno upokoencem. Ugotovilo se je, da bi ne bile prevelike zapreke, da se čl. 119. vsaj deloma popravi ter da bi se mogel najti blažji izhod za sanacijo bratovskih blagajn. Zato je smatrali ukrep slovenskih bratovskih blagajn za začasen. Istočasno s tem je minister dr. Gosar konferiral z ministrom Miovičem glede uveljavljanja novega pravilnika.

Tiskarniški delavci ne plačajo davka na zaslužek zasebnih nameščencev

Uspešna intervencija poslanca Kremžarja. — Izjave generalnega ravnatelja Letice. — Nova navodila finančnim oblastvom. — Uspeh ministra dr. Gosarja.

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je v imenu Jugoslovanskega kluba posl. Kremžar obiskal generalnega direktorja fin. ministrstva g. Letice v zadevi obdavčenja delavcev z davkom na zasebne nameščence. Glavni ravnatelj Letica je izjavil, da je na podlagi posredovanja ministra dr. Gosarja in Jugoslovanskega kluba izdal 23. dec. novo okrožnico, v kateri izrečno povdarja, da »so davčne oblasti doslej preveč strogo izvrševale zakonske odredbe in navodila glavnega ravnateljstva pri obdavčenju zasebnih nameščencev, posebno pa še tiskarniških delavcev«. Zato v teh novih navodilih priporoča davčnim oblastem, naj »prejšnja navodila najkriterizivneje tolmāčijo, ker generalno ravnateljstvo v teh navodilih želi, da gredo gorajim davkoplačevalcem še bolj na roko.« Radi tege ravnateljstvo nalaga v teh navodilih od 23. decembra, »da odredbe za davek o telesnih delavcih uporabljajo v vsakem slučaju kjer ni točnih in sigurnih podatkov, na podlagi katerih bi se moglo lahko opravičiti obdavčenje v smislu davkov za privatne nameščence.«

Glavni ravnatelj Letica je izrečno poudaril, da je intencija te nove okrožnice ta, da ostane do 1. aprila 1928. vse pri starem, to je,

da dotlej plačajo davek na ročno delo vsi, ki so izpočetka plačevali, ne da bi bili obvezani sedaj plačevati davek za zasebne nameščence. Po prvem aprilu 1928 se bo ta zadeva ugodno uredila.

Na vprašanje poslanca Kremžarja, kaj pa, če bodo finančna oblastva še dalje tirjala davek o privatnih nameščencev od delavcev, je generalni ravnatelj odgovoril: »Potem bom videl, da so oblasti nepokorne in ne ubogajo danih navodil.« Poslanec Kremžar: »Torej je želja finančnega ministrstva, katero tolmāčite vi, gospod glavni ravnatelj, takšna, da davek na ročno delo ostane do 1. aprila 1928 za vse delavce, ki so ga doslej plačevali.« Nato je glavni ravnatelj odgovoril: »Da! To je moja intencija, izražena dovolj jasno v tej novi okrožnici.« Poslanec Kremžar: »Toda smem te intencije, izražene v tej novi okrožnici od 23. decembra tudi javnosti raztolmačiti?« Nato je Letica odgovoril: »Seveda, saj se je ista izjava danes dala deputaciji tiskarniških delavcev.«

S tem je jasno, da delavci ne bodo podvrženi davku na zasebne nameščence, in sicer je to uspeh prizadevanj Jugoslovanskega kluba, posebej še ministra dr. Gosarja.

Naivnejši cerkvenopolitični problemi

Nadaljevanje razprave o proračunu ministrstva za vere. — Zakon o pravoslavni cerkvi. — Muslimanska cerkev. — Konkordat. — Pogajanja za konkordat ugodno potekajo. — Kronske upokoijenci.

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne se je vršila seja članov vladne večine fin. odbora, na kateri se je sklenilo v znatni meri skrajšati proračun ministrstva za vere v oddelku za pravoslavno, muslimansko in židovsko cerkev. Za katoliško cerkev so ostali v glavnem vsi krediti, kakor so bili določeni v proračunu.

Na popoldanski seji se je nato nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za vere. Kot poslednji govornik je minister za vere odgovarjal včerajšnjim govornikom, predvsem na njihove zahteve, da naj poda poglede vlade na versko politiko. Izjavil je, da po njegovem mnenju ni sedaj trenutek, da bi se o tem razpravljalo, ker se bo v skupščini o tem mnogo govorilo. Vendar pa smatra za potrebno podati vsaj nekatera pojasnila na tozadevne zahteve predgovornikov.

Glavno vprašanje, ki so ga vsi govorniki naglašali, je ureditev pravilnika pravoslavne cerkve, ki danes samo životari brez končnoveljavne in stalne ureditve. Zato je neobhodno potreben poseben zakon o pravoslavni cerkvi. Arhijerejski zbor je nedavno zboroval v Sremskih Karlovcih, in ga je minister pri tej priliki pozval, da da svoje mišljenje o tem. Arhijerejski zbor je o tem razpravljaj in izdelal poseben načrt, katerega je predložil sv. Sinodi in ministrstvu za vere. Minister za vere tega načrta dosedaj ni sprejel, pač pa je odredil posebno komisijo, ki bo to vprašanje proučila. Z ozirom na to so vsi tozadevni očitki, da je ministrstvo tozadevni zakon sprejelo, neutemeljeni.

Drugo je vprašanje ureditve muslimanske cerkve. Pri nas sta dve vrsti muslimanov, naše in tuje narodnosti, v Bosni in Hercegovini in v južni Srbiji. Bosanski in hercegovinski muslimani so imeli svoj statut, ki ga je odobrila bivša avstrijska vlada, v južni Srbiji pa imajo samo malo uredbo, ki pa je v neposrednem nasprotju s statuti bosansko-hercegovskih muslimanov. Da bi tudi tukaj imeli enotno ure-

ditev, je minister odredil posebno komisijo, da natančno na podlagi tozadevnih verskih odredb muslimanske veroizpovedi izdela poseben zakon za muslimansko veroizpoved.

Tretje vprašanje je vprašanje konkordata. To vprašanje je najtežje in najdelikatnejše. Minister izjavlja, da bo delal na to, da se istočasno rešijo vsa tri navedena vprašanja, da bi se videlo popolno soglasje in enakopravnost glede odgovornosti napram vsem veram in veroizpovedim. Na kak način se bo to uredilo, o tem ne more podati stališča vlade. Po njegovem mišljenju se bo to vprašanje prav lahko rešilo v sporazumu z našim episkopatom in vatikanskimi zastopniki v Belgradu. Dosedaj so bila najtežja vprašanja: sv. Jeronim, glagolica, uporaba domačega jezika v cerkvi in šoli in vojaški rok duhovščine. Vsa druga vprašanja so se rešila ugodno. Zato se nada, da se bodo tudi ta vprašanja rešila ugodno za cerkev in državo.

Glede medverskega zakona je posebna komisija pričela proučevati zakonske načrte. Misli, da ne bo prišlo do nesporazumov in konfliktov med odredbami tega zakona in običaji po predpisih posameznih veroizpovedi.

Kar se tiče kronske upokoijencev bo storil vse, kar je v njegovi moči. Finančnemu ministru je predložil vse tozadevne podatke, na podlagi katerih bi se moral ta proračun po njegovem mnenju obremeniti za štiri milijone. Finančni minister je v njegov proračun vstavil dva milijona. Da ni vstavil finančni minister štirih milijonov, misli, da je vzrok ta, da hoče imeti finančni minister prej natančne podatke, ker je to vprašanje v zvezi s celokupnim uradniškim problemom. Če bo kakšen primanjkljaj, potem se bo kril iz rezervnih kreditov ali z virmanji, ki so v letošnjem proračunu precej visoki. Na vsak način se bo to vprašanje končnoveljavno uredilo do dne 1. aprila na podlagi tozadevnega pooblastila v finančnem zakonu, na podlagi katerega se finančni minister pooblašča izdati potrebne

Grof Voipi,
italijanski finančni minister.
K stabilizaciji lire.

Silvestrov večer „LJUBLJANE“ v Unionu**Vojvoda Božo Petrovič Njegoš umrl.**

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Na Cetinju je umrl vojvoda Božo Petrovič Njegoš. Pokojni je sorodnik našega kralja in tovariš pokojnega kralja Petra. V življenju črnogorske države je Božo Petrovič Njegoš igral važno vlogo. Bil je večkrat minister in ministrski predsednik ter predsednik državnega sveta. Rodil se je 24. decembra 1845. Nj. V. kralj je izrazil pokojnikovu rodbini svoje sožalje.

Zima.

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Po poročilih iz notranjosti države je po celi državi nastopila velika zima in snežni zameti. V južni Srbiji, deloma v Vojvodini in v Srbiji sami je promet zelo otežkočen, ponekod celo ukinjen. Promet po Savi in Donavi je popolnoma ustavljen.

Davčni odbor odložil seje.

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila seja davčnega odbora, ki je bila zelo kratka. Po prečitjanju zapisnika je izjavil zastopnik finančnega ministra dr. Spah, da se morajo seje odložiti za čas po pravoslavni božičnih praznikih, da se mora načrt davčnega odbora predelati, ker je odpadel oddelek o dohodnini. Potrebne so razne spremembe radi tega, ker je večina davčnega odbora odklonila dohodnino. Prihodnja seja se bo sklicala pisanim potom.

Opozicija je razrešena vsega

v Moskva, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Voditelji opozicije, ki so bili izključeni iz stranke, so bili sedaj s sklepom vlade tudi razrešeni svojih državnih poslov. Tako je bil Rakovski odstavljen kot namestnik komisarja za zunanje stvari in voditelj delegacije za pogajanja s Francijo, Preobrazenski, kot član te delegacije, in Kamenev kot poslanik v Italiji.

uredbe. Minister za vere izjavlja, da bo finančni minister to v najkrajšem času storil.

Minister izjavlja, da je v njegovem ekspezu glede katoliških semenščic mala neložnost, ki prihaja odtod, ker je bil ekspezu prej gotov, kakor pa končnoveljavni proračun. Posrečilo se mu je obvarovati vse postavke za katoliška semenšča, dočim so se znatno znižale postavke za pravoslavne zavode in ostale cerkve. Za pravoslavno cerkev se je znižala postavka za več kot dva milijona.

Po ministrovem ekspezu so govorili Sv. Pribečević, Drlejevič (črnogorski federalist in zemljoradnik Lazič. Nato je večina sprejela proračun ministrstva za vere z spremembami v nekaterih postavkah. Ti postavki se tičejo oddelkov za muslimansko in pravoslavno cerkev.

Na in okrog Balkana

Cankov naj vstopi, Ljapčev pa ostane

v Sofija, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Po razgovoru kralja Borisa z nezadovoljnimi parlamentarci dosedanje vladne večine so nekateri poslanci skušali posredovati med Ljapčevem in Cankovom. Skušali so Ljapčeva pregovoriti, da bi Cankova sprejel v kabinet. Ljapčev tega ni odklonil načelno, pridržal pa si je še odločitve. Cankov aspirira na notranje ministrstvo, ki ga vodi Ljapčev sam in ga menda ni pripravljen prepustiti. Ministrski predsednik bi rad preosnovno kabineta odgodil do ureditve posojila. V ostalem je vlada danes dobila ojačeno zaupnico vladne večine, povečane z liberalno in demokratsko skupino, ko je bil odklonjen predlog socialističnega voditelja Sakacova, da se dovoli podpora za brezposelnost v višini 10 milijonov levov. Ljapčev je izjavil, da proračun te obremenitve ne prenese in da so nasprotniki vlade brezposelnost porabili samo kot pretvezo za svoje politične svrhe.

Bolgari straše.

r Belgrad, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Nekatero belgajsko časopisje poroča, da je bil v Subotici aretiran bolgarski atentator, ki nameraval narediti atentat na Ziko Laziča, načelnika oddelka za javno varnost v notranjem ministru. Policija te vesti demantira.

Atene nočejo niti ... niti ...

v London, 30. dec. (Tel. »Slov.«) »Daily Telegraph« poroča, da so vprašanja, o katerih se bo razpravljalo o priliki obiska grškega zunanjega ministra v Rimu, posebnega pomena za grško prebivalstvo Dočekaneza. Vendar se bo Grška težko vezala več kakor s prijateljsko in razsodiščno pogodbo z Italijo. Atene so dosedaj vedno kazale skrajno previdnost pri svojih obvezah napram posameznim državam ali skupinam držav. Grčija je pripravljena, skleniti tudi z Jugoslavijo pogodbo o prosti lukvi v Solunu, noče pa obnove jugoslovansko-grške zveze, ker niti noče biti privesek francosko-jugoslovanske pogodbe, niti noče, da se z vstopom v Malo antanto zaplete v jugoslovansko-madžarski spor.

Angleški kapital na Madjarskem.

v Budimpešta, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Neka angleška finančna skupina se je na madjarski predlog ponudila, da posodi mestu potrebno glavnicu za zgraditev podzemeljske brze železnice in da po potrebi prevzame v lastni režiji obratovanje. Namerava se brza železnica v dolžini 85 km iz vseh najvažnejših predmestij Budimpešte v središče mesta. Stroški so proračunani na 150 do 200 milijonov pengejev.

SDS-arske fronte

Če je kdaj kak Srbijane verjel v iskreno politiko SDS, so se mu po letošnjih božičnih člankih »Jutra« morale odpreti oči.

Po pravici povemo, da smo se nekajkrat že veselili, da je opozicijska trda skorja tudi SDS pripeljala do spoznanja, da je centralističen sistem vladanja in uprave za državo nesprejemljiv in skrajno škodljiv. Izgledalo je včasih, kot da je marsikaka grenka izkušnja vzgojno vplivala na SDS in da se bodo morda tudi v tej stranki našli možje, ki bodo imeli dovolj moči, da spoznajo usodne napake, ki se jih delali v konstituenti, in odločno krenili na pot politike, ki noče ponižanja Slovencev in Hrvatov, ki brani njihove narodne in zgodovinske individualne pridobitve in se bori za svoboden razmah in napredek teh dveh državnih narodov. Sila razmer, tako smo upali, so tudi SDS počasi izmodrila.

Preveč je pričakoval, kdor je tako računal. Izkazalo se je, da po svojem bistvu nemoralno hotenje vedno ostane vsebinsko isto, naj se uveljavlja v kakršnikoli smeri. Mesto, da bi SDS na podlagi znanj novih vidikov pošteno izgradila svoj državno-pravni program, kakor so to storile vse druge stranke, namesto, da bi odločno povedala, kako naj se sedanje stanje izboljša, tako da bodo Hrvatje in Slovenci dobili mesto in prostora v skupnem državnem domu, so nekateri vodje SDS v »Jutra« napisali nekaj nepremišljenih, na vse strani opletajočih napadov, s katerimi so borbi za enakopravnost več škodovali kot koristili.

Najhuje ga je polomil poleg dr. Žerjava in dr. Kramerja poslanec Vilder, ko je zapisal: »Dve interesni sferi obstojati od začetka ujedinjenja: prečni so plačevali, a Srbijanci vladali.« Ta stavek je žaljivka za Srbijance, a poleg tega zgodovinska neresnica. Danes so tista najhuja dela že toliko za nami, da je mogoče objektivno motriti dogodeke. In dejstva kažejo, da naši najhuji nasprotniki niso bili Srbijanci. Tisti, ki so položaj Slovencev in Hrvatov v novi državi popolnoma pokvarili, so bili prečanski centralisti, ki jih je vodila SDS in Stjepan Radić, ki ni hotel sodelovati pri polaganju temeljev notranje ureditve države. Ti naši domači izdajalci so najhuji škodljivci. Vsa njihova dela pri graditvi in ureditvi države nosijo pečat nemorale. Stališče Srbijancev je razumljivo, odkrito in pošteno. Oni vidijo velike žrtve svoje armade in arbi-

Mala antanta se sestane 3. marca

v Bukarešt, 30. dec. (Tel. »Slov.«) »Politika« poroča, da bo prihodnja konferenca Male antante šele 3. marca o priliki zasedanja Sveta Društva narodov v Zenevi, ne pa že januarja v Bukarešti, pri čemer se bo razpravljalo tudi o vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu Sveta Društva narodov.

Romunski patrijarh bo posegel med študente

v Bukarešt, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča »Lupta«, bo patrijarh Milan Cristea, ki pripada regentskemu svetu, ob koncu leta naslovil na romunsko mladino odprto pismo, v katerem bo izrekel obžalovanje romunske cerkve radi študentskih ekscesov, posebno pa radi skrunjenja židovskih svetišč. Obenem bo patrijarh opominjal krščanske študente, da opustijo nasilna dejanja in sramotenje tuje vere kot protivno duhu krščanstva.

v Bukarešt, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister Titulescu potuje dne 4. januarja na oddih v St. Moriz, tri tedne pozneje pa pojde v Rim, Pariz in Berlin.

Naša in češka pogajanja ta teden

v Praga, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Češke trgovske zbornice so že dokončale redakcijo čeških zahtev pri trgovinskih pogajanjih z Jugoslavijo. Jugoslovanski zastopniki so bili povabljeni v Prago in najbrže se bodo pogajanja pričela že prihodnji teden, če termin, ki ga je izbrala Jugoslavija, ne bo slučajno kolidiral z drugimi trgovskimi pogajanj.

Oblegano bolgarsko poslanstvo

v Budimpešta, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Že 24 ur oblegajo bolgarsko poslanstvo v Budimpešti detektivni madjarske policije. Bolgarski konzul Ličev je v poslanstvu skril pred materjo svoja dva otroka. Ko je bil Ličev še na Dunaju, se je ločil od svoje žene rojene Schad, pastorko grofa Zichyja, ter ji pustil oba otroka v vzgoji, s pogojem, da ga otroka smeta vsak dan obiskati. Ko sta bila otroka včeraj pri njem, ju ni več pustil k materi razjati, temveč ju je pripeljal nab olgarsko poslanstvo. Soproga je stvar ovadila madjarski policiji, ki je obkolila bolgarsko poslanstvo, v poslopje pa seveda radi eksteritorialnosti ni smela stopiti. Detektivji čakajo, noč in dan pred poslanstvom, da otroka zapustita poslopje, nakar bi ju vedli k materi. Soproga se je obrnila na pomoč tudi na sofijsko zunanje ministrstvo. Danes bo tudi v madjarskem zunanjem ministru posvetovanje, ali naj madjarska vlada napravi diplomatske korake. Bolgarsko poslanstvo je poslopje zaprlo, tako da ne sme nihče noter ali ven.

skega naroda za osvobodjenje in računajo, da jim mora biti svet, zlasti pa južnoslovanski narodi, ki so se z njimi združili v državno celoto, hvaležni zato in doprinesli žrtve. Tudi to je končno razumljivo, da so njihove zahteve pretirane, za Hrvatje in Slovence prehude, ker Hrvatje in Slovenci, ki so opustili interese svojih narodov in samo radi političnega oportunizma in sebičnosti, radi želje po nadvladi z zaslombo Belgrada, radi svojih nepoštenh vladajočih naklepov, ki v edino ti so glavni krivci, da naša država še danes nima tiste notranje trdnosti kakor pa bi bila, če bi se bile z ustavo varovale samobitnosti in zahteve posameznih narodov. Da je bil njihov centralistični obraz dovolj markiran, so ti prodajalci morali nadkriljavati hegemonistične zahteve srbskih politikov, če so hoteli tiste male stranke, ki sicer v narodu nimajo nič zaslombe, živeti po milosti Belgrada na račun ljudstva, so morale biti bolj papeške kot pepež, in so prodajalci in oddajale v Belgrad kompetence in oblasti, ki bi si jih sicer prestolnica nikdar ne prilaščala. Je to pač nujen pojav vsakega nemoralnega dejanja. Če ponovno približemo, da so samo sedanji samostojni demokrati zakrivil, da smo Slovenci tudi v narodni državi razdeljeni, da se je celo pokojnemu Pašiću ta zahteva zdela absurdna, smo gornjo trditev dovolj podkrepili.

Zato je nov greh, če sedaj po vsem, kar so ti ljudje storili, mesto, da bi se spokorili in spreobrili, hinavsko zavijajo oči in govore o dveh frontah. S tem v sedanjem položaju le doprinesejo novo škodo v državno življenje, slabšajo naš položaj in dobro sožitje med vsemi tremi narodi. Hinavstvo njihovega vpitja je preprosto, da bi med Slovence in Hrvatje mogli dobiti prijateljev, ker se vsakdo zaveda, da bodo volkovi vtihi, kakor hitro bi jim Belgrad vrgel kako vladno kračo, med Srbijanci pa tako netaktno pisanje le povečuje antagonizem, razpaljuje nasprotstva in tiste sile, ki hočejo tirati vladni voz po starih kollesnicah zapostavljanja prečanskih krajev.

Razkrinkali so se. To je edino dobro »Jutrovi« božičnih člankov. Pokazali so, kako jih hlastanje za trenutnim učinkom tira iz skrajnosti v skrajnost in kako pri vsakem svojem koraku očitujejo, da so jim moralna in etična načela v javnem življenju španska vas. Po vsem tem morajo tudi Srbijanci spoznati, da tem ljudem, tem strankam ne gre nobeno zaupanje, nobena vera.

Frank ie čimpreje stabilizirati!

Caillaux za takojšnjo stabilizacijo.

v Pariz, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Marcell Lucein poroča v »Paris Midi« o svojem obisku pri prejšnjem finančnem ministru Caillauxu. O stabilizaciji italijanske lire je Caillaux dejal, da je izvršitev pred dvema letoma po francoskih strokovnjakih sestavljenega načina, ki predvideva najprej ureditev mednarodnih dolgov, nato konsolidacijo notranjih in končno sklepno konsolidacijo s pritegnitvijo inozemskih kreditov. Tudi belgijska stabilizacija je šla po istih stopinjah in dosegla popoln uspeh. Francija mora izvesti stabilizacijo, ki bo sedaj težja kot pred leti, ki pa bo uspela, če bodo finančniki previdni in vztrajni.

Poincare pravi: Bom že uredil

v Pariz, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Znižanje diskontne mere Banke Francije je zopet dalo povod za vesti o skorajšnji zakoniti stabilizaciji franka, v sled česar so na današnji borzi na novo poskočili kurzi za francoske vrednosti. Poincare sam je tem vestem napravil kar hiter konec. Ko je zapuščal ministrski svet, je dal izjavo, da so vse take informacije čiste izmišljotine ter da on svojega mnenja o primeren trenutku za stabilizacijo ni izpremenil. Večerni listi izražajo mnenje, da stabilizacije pred volitvami ni pričakovati.

Tudi Pariz dela z Londonom in Niulorkom

v Pariz, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Znižanje diskonta Banke Francije ima namen, da banka zopet dobi vpliv na zlati trg, ker znaša privatni diskont 3% do 3½% napram dosedanji oficijelni obrestni meri po 5 odstotkov. Dalje ima znižanje diskonta tvoriti podlago za dolgoročne kreditne operacije. Kakor poroča »Echo de Paris«, se je znižanje izvršilo v spozrazumu s Federalno rezervno banko in Banko Anglije, da se vzdrži stabilnost svetovne cene

Kongres jugoslovanskih čeških lig

v Praga, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Plzenska »Nova doba« doznava, da se bo v prvi polovici meseca junija vršil v Plznu kongres delegatov vseh češkoslovaško-jugoslovanskih lig na Češkoslovaškem in v Jugoslaviji. Na kongresu bodo razpravljali o nadaljnji poglobitvi češkoslovaško-jugoslovanskih odnošajev na vseh poljih človeškega delovanja in prizadevanja. Kongresa se bodo udeležili odlični politiki ter zastopniki gospodarstva in znanosti iz Češkoslovaške in Jugoslavije.

Nesreča ali umor?

v Praga, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Kot domnevnega morilca poslanca Calobina so danes jutraj aretirali njegovega prijatelja kovača Hornega. Horny zanika dejanje in se trdi, da je s poslancem živel v najboljšem prijateljstvu. Mogoče pa je, da se je Calobin po nesreči ustrelil in da Horny potem ni imel poguma priznati to slučajnost. Radi suma je bil Horny aretiran in oddan v zapore.

Poslanec, ki dela za provizijo

v Praga, 30. dec. (Tel. »Slov.«) V tožbi agrarnega poslanca Dubicekega radi razžaljenja časti proti socialdemokratskemu poslancu Prenešu se je v dokaznem postopanju doznalo, da je Dubicki proti proviziji posredoval pri dodeljevanju zemlje iz agrarne reforme. Posebno je izjavil komunistični poslanec Hatten in druge priče, da vedo za take slučaje provizije.

Tudi Masaryk obolel.

v Praga, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Prezident Masaryk se je prehladil ter je na nasvet zdravnikov odgodil preselitev iz Lane v Prago, tako da se bodo novoletni sprejemni vršili na gradu v Lani.

Izmenjava poljsko-ruskih ujetnikov.

v Varšava, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Po ravnokar ratificiranem rusko-poljskem dogovoru o izmenjavi, bo izpuščenih 32 poljskih in 9 ruskih političnih ujetnikov. Poljska je predlagala sličen dogovor z Litvo, ki pa ga je za-

zlatu. Nakupovanje zlata po Banki Francije, ki je v preteklem letu znašalo okoli poldruga milijarde frankov, se bo nadaljevalo in se smatra za pripravo za stabilizacijo.

Koliko dobe francoski diplomati?

v Pariz, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Letni reprezentacijski stroški za voditelje važnih francoskih diplomatskih mest v inozemstvu so za prihodnje leto določeni kakor sledi: za Washington 230.000 do 250.000 frankov, za Rim (Sv. Stolica) 120.000 do 150.000, Atene 110.000 do 150.000, Bukarešt 110.000 do 150.000, Lizbono 100.000 do 140.000, Prago 118.000 do 120.000 frankov.

★

Poslanci bodo aretirani in oddani v zapore

v Pariz, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Briand je danes v ministrskem svetu pod predsedstvom predsednika republike podal ekspozé o zunanjepolitičnem položaju. Dalje je ministrski svet razpravljalo o komunističnih poslancih, ki morajo po dokončanem zasedanju parlamenta prestopiti ostanek zaporne kazni. Notranji minister je izjavil, da je policija dobila povelje za njihovo aretacijo. Na prihodnji seji ministrskega sveta bodo razpravljali o ustanovitvi posebnega ministrstva za zrakoplovstvo, ki se že dalj časa pripravlja.

Francoski socialisti gredo v boj samostojno

v Pariz, 30. dec. (Tel. »Slov.«) O kongresu socialistične stranke, ki je bil včeraj končan, se ni izdal noben oficijelni komuniké. Iz zaključnega govora voditelja stranke Bluma pa je razvidno, da bo stranka pri prvih volitvah nastopila samostojno, pri drugih volitvah pa podprala one kandidate, ki imajo največ izgledov, da pobijejo reakcijo. Stranka noče iti niti z radikali, niti s komunisti, temveč hoče ostati posebej. Levo krilo stranke se glasovanja ni udeležilo.

enkrat odklonila in si ga pridržala za prihodnja pogajanja.

Molimo za lorda Rothermera!

v Budimpešta, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Madjarska liga za revizijo miru je izdala za svoje člane oklic, naj molijo v nedeljo 1. januarja ob 12 za lorda Rothermera in za uspeh njegove akcije.

Lindbergh pristal.

v Newyork, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Lindbergh je danes dopoldne ob 10.45 pristal v Belize v Angleškem Hondurasu. Poprej je tri četrt ure krožil nad mestom, da najde primeren prostor za pristanek.

V Latviji nemška vlada?

v Riga, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Državni predsednik je sedaj voditelja nemške manjšine poslance dr. Pavla Schiemanna poveril s sestavo vlade. Poskusil bo sestaviti čisto meščanski kabinet. S tem se hoče odpraviti kriza, ki traja že dalj časa od odstopa levičarskega kabineta Skujeneeka.

Drugo kolo šahovskega kongresa.

v London, 30. dec. (Tel. »Slov.«) V drugem kolu šahovskega kongresa v Hastingsu je Bürger premagal Michela, Tartakower Normana, Jates Sergeanta, Tartakower je dobil včeraj prekinjeno igro proti Thomasu.

Burja dosegla 140 km.

v Trst, 30. dec. (Tel. »Slov.«) Burja je danes dosegla hitrost 140 km. Težko sta bila poškodovana dva železniška delavca. Na glavnem kolodvoru je burja vrgla nekega delavca pred lokomotivo tovarnega vlaka, tako da ga je vlak povozil. Obe nogi se bosta morali amputirati. Nekega drugega delavca pa je burja vrgla pod kolesa tramvaja; prepeljali so ga težko ranjenega v bolnico. Burja je raztrgala več streh, podirala dimnike in drevesa ter pokvarila mnoge brzojavne in telefonske zveze. V pristanišču je plovba zelo otežkočena. Pojavili pa so se že znaki za izboljšanje vremena.

Boj proti pravicam duhovnikov edina naloga SDS

Proračun ministrstva za prosveto. — Nov značilen nastop Sv. Pribičevića proti verskim zastopnikom. — Pribičević se bje po zobeh z depolitizacijo šole.

Takoj nato je prišel v razpravo proračun ministrstva za prosveto. Prosvetni minister dr. Kumanudi je izjavil, da bo o svoji in o vladni prosvetni politiki podal obširen ekspozé v narodni skupščini. Finančni odbor je prosil, da bi sprejel proračun tako, kakor ga je predložil.

Svetozar Pribičević je v svojem govoru predvsem govoril proti znani konvenciji med našo državo in Romunijo o ureditvi manjšinskega šolstva za romunjsko manjšino v Banatu, češ, da se daje v tej konvenciji prevelika moč verskim zastopnikom in da bo to precedent za vse ostale veroizpovedi in narodne manjšine. Zato zahteva od prosvetnega

ministra, da v nobenem slučaju ne pristane na to konvencijo. Nadalje je govoril o tem, da je treba končno veljavno urediti vprašanje stalnosti učiteljev in profesorjev. Zahteval je, da se končno izvede popolna depolitizacija šole. Posebno se je zvezemal za neokrajeno vseučilišče v Zagrebu.

Za njim je kritiziral proračun radičevec dr. Čajkovač.

Nato se je seja zaključila. Jutri se bo razprava o proračunu prosvetnega ministrstva nadaljevala. Na novega leta dan bo finančni odbor razpravljalo o proračunu zunanjega ministrstva.

Razširjanje framazonstva

Framazonstvo si osvaja čedalje širša ozemlja. Tako poroča »Das neue Reich«, da ima britanska Indija v petih pokrajinah 218 lož z nad 10.000 člani. Vse te lože so včlanjene v veliki angleški loži. — Zidovska »Presse Zentrale« poroča, da se bo dosedaj edina (?) loža v Jugoslaviji okrepila z B'nai B'rith ložami v Zagrebu, Subotici, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku in Skoplju. (Kakšna bodočnost čaka našo državo v verskem oziru, si je lahko misliti, ako se ne posreči pravočasno zatreti te skrivne, Cerkv in prestolu protivne družbe.) Hkrati izvemo, da so vsi

voditelji ameriške politike, framasoni 33. stopnje in da se dejansko udeležujejo sej v framasonskih ložah. Nemški loži pripada točasno 50 nemških protestantskih pastorej. Pastor dr. Karel Habicht je celo veliki mojster nacionalne lože s sedežem v Berlinu. V veliki loži »Freundschaft« v Berlinu je veliki mojster pastor Gustav Pöschke. Pastor dr. Klein urejuje framas, bratom namenjen časopis »Lantonia«. Čudno, da se vse to mirno trpi, ko je splošno znano, kakšne končne cilje zasleduje svetovno framazonstvo.

Sever v snegu in ledu

Na Angleškem vladajo jaki severovzhodni vetrovi dalje. Mrzli val pohaja iz Skandinavije. Sneg leži zelo visoko in so nekatera mesta in vasi že četrti dan izolirane od sveta. V provinciji Devonshirn, v grofiji Kent in tudi drugod se celo radi tega že občuti pomanjkanje hrane.

Poplava v Canterburyju, o kateri smo včeraj poročali, je občutna. Veliko hiš se nahaja tako zelo pod vodo, da je treba prebivalcem donositi hrano, kurjavo in liste po čolnih ali splavih.

Reka Medway je poplavlila mesto Maidstone. Ker je elektrika centrala v vodi, je mesto v temi in tramvajski promet ustavljen.

V rokavskem kanalu se je vreme neko-

liko izboljšalo, tako da se v kratkem vpostavi promet.

V Belgiji leži sneg tako visoko, da se je za čiščenje pritegnilo vojaštvo. Hudo trpijo ladje, posebno ribiške. Iz ardenskega gozda so se priklatili volkovi.

Enako je na Nizozemskem, kjer je veliko ladij in to večjih, zadelo na suho ali se drugače poškodovalo in potopilo. Zuiderdsko jezero je zamrznjeno.

Na nemški obali je morje na mnogih krajih zmrazilo. Friški otoki so popolnoma izolirani od kopnega. Na otoku Pellbornu blizu Husuma je izbruhnila difterija, prebivalstvo pa je v velikem strahu, ker nima zdravnika.

Huda zima je tudi na Poljskem.

Zaloigra nezakonskega otroka

Na božični večer se je zgodil na Dunaju pretresljiv dogodek. Zidinja Ester Kašovi, hči pravovernih staršev v Galiciji, ima nezakonskega dečka, ki je danes 10 let star. Njegov oče je bil za časa vojske v Galiciji častnik in je padel. Mati je služila potem na Dunaju pri nekem trgovcu, ki jo je hotel poročiti, ker je zelo pridna. Umerno, da je Ester svoje nezakonsko dete skrbno skrivala, zdaj tu, zdaj tam. Otrok, ki je zelo inteligenten in je imel Ester za svojo teto, je nedavno izvedel resnico in od matere zahteval, da ga vzame k sebi. Otrok je krščen katoliško. Končno ga je

pravila v neki hotel, kjer so se med materjo in otrokom vršili burni prizori. Konec je bil, da ga je mati — tako pripoveduje mali Pavel — vzela s seboj na samotno cesto in ga tam polila s solno kislino iz steklenice, ki jo je imela, zavito v papir, s seboj. Otroka so spravili v bolnico, kjer njegove rane, ki mu k sreči niso prizadele posebno škodo, zdravijo, mati pa na policijo. Mati pripoveduje ravno nasprotno: da se je Pavel hotel sam zastrupiti, v borbi pa, ko mu je hotela steklenico izvit, se je tekočina izlila nanj.

Poroka in ločitev obenem

»Krasnaja Gazeta« prinaša točen opis neke poroke, ki se je takoj potem razdrla, ko se je sklenila. Pred moskovskim uradom za beleženje zakonov sta se pojavila tovariš Nikolajev in ženska, ki si jo je izbral za družico življenja. Vpisali so ju v knjigo in poroka je bila gotova. Toda, ko sta se obrnila, da urad zapustita, se obrne novoporočenka do moža, da naj ji kot delavki povrne izgubo časa, oz. zaslužka. Mož je dejal, da bosta to že doma poravnala, a žena mu očitno ni preveč zapala in je vztrajala na svojem, da jo odšoduje tu v uradu. Mož ji je jezno izročil dva rublja in pet kopejk, nato pa prosil uradnika, naj takoj zabeleži v knjigo ločitev od take trdoglavke. To se je seveda tudi zgodilo, ker se v Rusiji zakon lahko enostavno tudi brez vsakega razloga razdere. Tukaj pa je bil razlog in še kakšen! Srečna Rusija!

Umrli je v Londonu Henrietta Darwin, hči Charla Darwina. Henrietta je pomagala svojemu slavnemu očetu sestavljati spise, ker je bil Darwin zelo slab stilist.

Požar je 29. t. m. uničil v Newyorku na Broadwayu osemnadestopno poslopje in napravil en in pol milijona dolarjev škode.

Maharadža in ameriška girl

Pred nekaj leti se je zgodil v Indore v Indiji senzacijalen zločin. Tamošnji maharadža, to je domači vladar, ki jih Angleži pustijo na njihovih mestih, ne da bi jim pustili kaj dejanske oblasti, je imel kot bajeslovno bogat knez svoj harem. V njem je bila tudi lepa plesavka Mumtaz begum, ki se je pa zaljubila v nekega bogatega angleškega trgovca. Ta jo je odpeljal in skrtil v svojo palačo. Užaljeni maharadža pa je njej morilce, ki so neke noči napadli avtomobil trgovca, ki se je peljal v njem z lepo maharadžovo plesalko. Trgovca so ubili, punco pa hudo ranili, tako da je sicer ostala pri življenju, a je ostala pohabljen.

Angleži, ki v takih stvareh ne poznajo šale, so dva napadalca obsodili na smrt, tretjega na dolgoletno ječo, maharadža pa se je moral odreči prestolu. Presehl se je v Pariz, potem pa v Newyork, kjer troši svoje neizmerno bogastvo (v Indiji pa milijoni stradajo). V Newyorku se je zdaj zaljubil v 20 letno hči delavskih staršev, ki je bila angažirana v nekem varijeteju kot »girl«. Je strašno lepa, in maharadža je že po osmih dneh znanja osrečil začudene starše z vestjo, da bo njihovo hčer vzel za ženo. Kot zaročni dar ji je poklonil nakit v vrednosti 300.000 dolarjev.

Burdovski maharadža, ki plača na Angleškem 1.300.000 funtov sterlingov davka.

Strašen umor italijanskega vicekonzula v Odesi

28. t. m. so našli v neki zakotni ulici v Odesi umorjenega italijanskega vicekonzula Cozzio. Umor so izvršili očitno zločinci v roparskem namenu. Cozzio je bil znan kot bogataš, ruska mesta so pa polna beračev in zločincev. Roparji so svoje delo tako temeljito opravili, da so konzula slekli in sezuli, vrh tega pa mu celo izbili iz ust zlate zobe. Cozzio je bil star 75 let, pa jako krepak starec.

Newyork ima po zadnjem štetju 5.970.000 prebivalcev, to je 97.000 več nego leta 1925.

Ponesrečila je te dni italijanska častniška ski-patrolja na italijansko-francoski meji. Plaz je zakopal vso patroljo, ki so jo sicer hitro izkopali, a so našli enega poročnika mrtvega.

Zahtevajte
le moderne pletenine
JKKOLJ
V DVEH
NAJONMA
her so najboljše

Silni viharji in požari na Japonskem

Iz vseh krajev otoka Hondo se poroča o zelo velikih viharjih in požarih. Mesto Asakugun v provinciji Fukušima je do tal pogorelo. Istotako je požar divjal v Jokosuki. Nešteto ladij, zlasti ribiških, se je potopilo ali pa nahaja v veliki stiski.

Najhujši požar pa je bil v mestu Matsaje blizu Simonosekija. 1600 ljudi je brez strehe in trpi od velikega mraza, ki je nastopil tudi na Japonskem.

Stotisoč slovenskih otrok se pogublja v tujni.

Slovenska Straža priredi tem otrokom v tujini

veliko božičnico

na praznik Novega leta v dvorani hotela Union ob 5. uri popoldne.

Slovenci! Spominjajte se v božiču, ki je praznik za otroke, neštetih naših slovenskih otrok, ki jih narod izgublja dan za dnem! Pridite torej, pokažite sočutje in razumevanje za to skelečo rano naroda!

Spored: Nagovor. Petje (božične pesmi). Deklamacija. Božič v slikah (predavanje s slikami). Vstop prost.

— Ah, Marjetica, kako vas silno ljubim! Vse bi storil za vas...
— Prosim, pritrpite mi jermen, ko že ravno klečite...

Pravi gentleman (pri zdravniku): »Skoraj me je sram, da vas obiščem, gospod doktor, ker je že tako dolgo, kar sem bil zadnjikrat bolan.«

LISTEK.

Brušena čaša

(Im Schoberhäusel. Paul Keller — J. Pucelj.)
(Konec.)

Minulo je nekaj časa, zunaj je šel zimski veter in je potrkal na okno. Tedaj se je izhrkal stari Liebert, je vstal in govoril dolg govor.

»Bi rad vedel, kaj se je treba kremžiti! Svet je svet, in človek je človek. Marija je stara komaj trideset let. Zakaj naj bi sama letala okrog po svetu — brez moža in brez smisla in razuma? Bolj je pametna kot mi. Če bi jaz ne bil ostal neoženjen, bi tudi ne bil tak star osel, ki je na sveti večer vesel, da more k tujim ljudem nesti zavoj. No, in zmeraj v službi in otroka imeti tukaj, kjer ne bo nič iz njega kakor kvečjemu spet kak brusač? Kristina, garantiram ti zato, tvoj rajni Albert nima nič zoper to, če se njegova Marija vdruči poroči. Če kdo že v zemlji počiva, jenja ljubosumnost in sploh, tam bo dobro za mladiča, ki bi tu samo podival. Garantiram ti, ti rečem, in jaz vendar menda nisem kar tja v dan. Jaz sem kraljevi uradnik!«

Tu je nekoliko posopihal in potem nadaljeval:

»Kraljevi uradnik s petnajststo markami čiste plače, s pravico do pokojnine in vdovske preskrbnine. Da, da, vdovska preskrbnina, če bi sploh imel kako vdovo, da bi jo zapustil. Če ekkrat umrjem — ima človek nekaj, če ima vdovo! Če je nima! Če je ni! Ves lep denar vtakne fiskus v žep in smeje se mi še na mrtvaškem odru. In v tem sem jaz rabi-laten. Vse svoje življenje se pretezati, in če

enkrat umrjem, še vdove ne imeti, ki bi morala država skrbeti za njo — nak, in da bi se na svoje stare dni moral pustiti dati še v časopise, s tega ne bo nič! Da bi poštar po moji smrti lahko poročal: »Umrli je in ni zapustil nikogar, ki bi imel pravico do preskrbe«, in bi zato morda še križec dobil — nak, v tem sem jaz rabi-laten! Oženil se bom. Imam jih šele 63, v dveh letih stopim v pokoj, in če enkrat umrjem, imam vdovo.«

Mladi je nehal jokati in je napeto gledal na navdušeno govorečega starega moža. Zena je sedela še vedno s sklonjeno glavo.

»Ampak koga naj vzamem, to je kazus.« je nadaljeval Liebert. »To mi gre že deset let po glavi okrog, to je kočljiva stvar, to se še težje reši kakor tak vozal. Danes pa, ravno danes na sveti večer, ko sem vlekel sem gori zavoj, sem se zedinil sam s seboj.«

Naredil je spet odmor, potem je rekel mlademu:

»Robert, pojdi ven... pojdi ven pred vrata... imam tvoji stari mami nekaj povedati... no, pojdi že; ti bom tudi jaz dal eno marko za tvoj hranilček.«

Mladi se je hotel vzdigniti, tedaj ga je prijel Liebert za roko.

»Nak, ostani... ti tudi lahko slišiš... saj ni nič nespodobnega... kratkomalo, Kristina, ne bodi huda na me, ampak jaz... hočem te be vzeti!«

Tih bolesten vzklík — stara žena se je čutila zasmehovano. Mladi pa je praščil v razlegajoč se kroh. Liebert si je obrisal debel pot s čela.

»Ti neumni paglavec, kaj se rešiš? Kristina... Glej, Kristina, da se proč obračaš in

se čmeriš... to... me črviči! Meni... že tako ni lahko. Če je kdo v mojih letih, tedaj... tedaj pravijo ljudje, da nima več pravice, da bi bil srečen... Ampak, ali naj pošti podarim? — Nak! Raje vzamem prvo, ki jo dobim. In tega vendar ne boš pustila. In tudi tako lepo se vse vjema. Ti si šestdeset, jaz sem tridesetdeset. Nekaj časa bom imel jaz svojo pokojnino, in potem imaš ti vdovsko pokojnino. Do tega imam svojo dobro pravico. In če vzamem ženo tvojih let, vendar ne morejo ljudje ravno trditi, da sem hotel državo brez potrebe podražiti. Ampak podarim nič ne, v tem sem jaz rabi-laten!«

Zgubil je nit, ker je stara žena še vedno jokala. Končno se je spet zbral.

»Zdaj pa hočem vedeti, pri čem sem. Kaj morda brijem iz tebe norce, Kristina? Kaj si nisem cela leta premišljal? Kaj nisem varčeval vse življenje — 3000 mark v hranilnici in 1000 mark zavarovalnine za življenje? Za koga pač? Za te naj bo, in kadar tebe več ne bo, za tega le mladiča tukaj! Zakaj... zakaj jaz... jaz nočem nobene druge... ti si zame... se teh par let bova lahko brez si-ročine skupaj živela... in potem... če pač nikakor nečeš, no... potem je pač vse egal!«

Zdaj je zaslišala žena dobro, pošteno srce iz glasu moževega, pogledala ga je. Njene stare oči so zablestele, in niena zgubana lica so pordela. Redkokdaj je šla bolj žareča večerna zarja čez jesenski svet. Bila je globoka poskušnja, in potem sta si dala dva tovariša na zadnjem ovinku pota roki za sklep življenjskega potovanja. Sedela sta vso sveto noč skupaj. Na Kristininem obrazu je ostal rdeči sijaj, in skoraj nič ni govorila. Samo enkrat

je rekla: »Prav je... pri Bogu, prav je... siročina jenja... in če bi bil mladi zdaj proč, bi bila čisto sama... in če končno z njegovim novim očetom tudi ne bo šlo, bo vsaj vedel, kam priti. Pa brusač ne bo!«

Robert je svojo živahnost kmalu spet našel. Misel, da bo šel v mesto, ga je navdušila, in sicer edino le zaradi tega, ker imajo tam zoološki vrt. Pa tudi to, da bo od njega tako ljubljene pismonoša Liebert postal njegov stari oče, mu je bilo všeč. Proti polnoči je Robert zaspal. Stara sta še sedela skupaj, in Liebert je Kristini razložil, da bo koj jutri naročil pri župniku prav tiho poroko.

»Mene je sram — mene je sram!« je vzdihovala Kristina.

»Vsake poštene neveste je sram!« je odvrnil Liebert nežno.

Proti četrti uri sta zbudila mladega, in odpravili so se v dolino k božični službi božji. Deček je vso svojo bol že prespal in je spet pobral svojo pištolo. Ko so stali pred hišo, je izgovoril veliko besedo:

»Zdaj smo sveti trije kralji,« je rekel, mahajoč s svetilko; »jaz sem za zvezdo, in vidva teptata odzadaj in sta kamelci.«

Kristina se je spet nekaj ustrašila, pa Liebert ji je pomirljivo pomežiknil.

»Midva nisva nobeni kameli, midva sva pametnejša, kakor ljudje mislijo.«

In tako so šli doli po hribu.

Vrata omare v Koparjevi koči so stala tedaj še odprta. Lumin žarek je pal v brušeno čašo, in sijala je v tako čisti, povečani luči, kakor je nimajo vsi ubogi, ki se mučijo v temi te zemlje.

Smeš in jok

Čudni dogodki pri Ribničanih.

(Dalje.)

59. To strašilo sta privezala na vrvice in položila za mizo. Druge vrvice sta privezala na visečo svetilko, stole in mizo. Nato se je Jakec splazil zopet na podstrešje, Janezek pa se je skrivil s koncem vrvic v rokah na hodnik.

64. Urška je stala zraven in podpihovala: »Tako je prav! Le po njih! Le pritisnite; če vas bo bolela roka, bom pa jaz nadaljevala!« Pri tem je prišla z nosom preblizu iztepaču in — keč! jo je izkupil tudi ona. — Tako se je tedaj končal ta večer pri Ribničanih.

60. Končno se je Urška vrnila. Nalila si je kavo in začela prebirati knjigo »Crtomirov prstan«. Tedaj pa se začno sami od sebe premikati stoli in miza in svetilka se začne zibati!

65. Nekega dne je rekel gospod Ribničan: »Na vrt grem, da zalijem cvetice. Najbrž bo kmalu začelo deževati in potem s tem poslom ne bo nič.« Pritrdil je cev na kuhinjski vodovod in kmalu je blagodejna vlaga prišla po solnčnicah.

61. Naslednji trenutek se začne premikati tudi Urškin stol! Ubega ženska se z obema rokama zgrabi za mizo, toda — hu! Tik pred njo se izza mize dvigne grozna prikazen... Urška od strahu zakriči na vse grlo.

66. Kmalu nato je prišla v kuhinjo Urška, ki je za čiščenje veže potrebovala škaf vode. Potegnila je cev s pipe in natočila vodo.

62. Reva hoče zbežati k vratom, toda miza in stoli ji zastavijo pot! Tedaj začne rotiti duhove: »Oh, ljubi duhovi, odpustite mi, saj ne bom nikdar več pripovedovala o vas!«

67. »No, kaj pa je zdaj?« — se je zavzel gospod Ribničan, ko je voda nenadoma nehala teči. »Gotovo se je kaj zamašilo.« Začel je gledati v cev in vanjo pihati. Toda zaman.

63. Tu zapoje hišna vrata. Oče in mati sta prišla domov. Paglavca se bliskovito hitro slečeta in smukneta v posteljo. Toda oče je bil hitro za njima, ju dvignil iz postelje in nesel v kuhinjo, kjer se je začel obračun z iztepačem.

68. V tem je bila Urška vodo natočila, nataknila cev zopet na pipo in petelina dobro odvila. To se je zgodilo baš v trenutku, ko je gospod Ribničan na drugem koncu iz vseh moči pihal v cev. Učinek vidite na sliki.

Gospodarstvo

I. Ogrin:

Industializacija v Sloveniji.

Kar je za nami, naj se dotaknem samo toliko, kar je nujno za poznejša izvajanja. Bivša Avstrija se je s silnimi koraki industrijalizirala. Dobrega učitelja je imela v industrijsko zelo razviti Nemčiji. Avstrija ni težila le, da njene izdelke zadostno domačemu trgu, ampak je težila tudi za izvozom izven države. Četudi je bila Češka v Avstriji neke vrste Manchester, je bil vsekakor center industrije, obrti in trgovine — Dunaj. O vsem, kar smo dobili novega, je odločeval Dunaj. Madžari so si ustvarjali svojo industrijo. Dokaz, da je tako bilo, nam govore naša industrijska podjetja, ki so ostala na teritoriju Slovenije, katerih centrale se nahajajo po večini še danes na Dunaju; ker teh podjetij ni mnogo, je gotovo, da tudi dobro uspevajo z ozirom na agrarni značaj naše države. Po tem receptu se tuintam še kaj novega snuje. Tudi obrt je imela Dunaj za svoj center. Saj je naravno, da mora imeti vsaka država svoj gospodarski center in svoj obrtno gospodarski program. Saj je edino državi dana možnost zavirati ali pospeševati gotove panoge gospodarstva. Ona s svojo trgovsko, carinsko in tarifno politiko lahko posamezne gospodarske panoge štiti in ji da možnost razvitka, ali pa jo tudi ne štiti in jo pusti propasti. Država pa mora dajati tudi inicijativo gotovim panogam, da se času primerno razvijajo. Ves naš gospodarski pokret se danes nahaja v zelo mučnem položaju. Naša začetna bilanca l. 1918. bi morala sloneti na tem, kar smo že imeli. To bi bil nekak naš aktivum, ki bi ga prenesli na novi račun. Od tedaj naprej bi se morala razvijati. Sedaj pa žal izgleda, da naj čakamo, morda cele generacije, da se drugi deli naše države, ki hočejo nositi inicijativo, razvijajo do točke, kar mi že imamo. Ker je pa naša Slovenija že po naravi ustvarjena, da se nasloni edinole na industrijo, obrt in trgovino, nikakor ne more čakati, če drugače to ne gre, pa se moramo prijeti samopomoči. Dolžnost odločujočih faktorjev v naši centrali pa je, da nas v tem podpirajo, ker ni to le naš interes, ampak interes cele države.

Naša industrija nam danes niti ne nudi potrebščin za lastni konzum, da za izvoz niti v druge dele države, ne pridemo dosti v poštev, kaj še za izvoz v druge države. Zal, da moramo za prodane produkte, uvažati nebroj tudi že primitivnih obrtnih izdelkov, ki bi jih gotovo lahko doma izdelali. Abstrahirajmo oni del večje industrije, kjer nam je poleg surovin potrebno tudi izvežbanih tehnikov in kar je glavno, kapital. Da si ta del industrije osvojimo, je treba časa in truda. Pa ne bo šlo tako, kot se je to mislilo pred nekaj leti s tako zvano industrijalizacijo. Ako ta del industrijalizacije prepustimo omenjenemu poteku, se nam odkrije res prava elita obrti in veleobrti, ki ni odvisna le samo od kapitala, ampak od potrebe in volje posameznika. Ta del industrije, to je prava naša ljudska industrija, pa mora rasti od spodaj gori iz najmanjših in primitivnejših vaških obrtnih naprejk. Tu ni zadosti, da stopi nekaj bank in se pritegnejo strokovnjaki inženjerji, tu je potreba, da se uveljavi ono naravno čuvstvo, ki je dano vsakemu človeku in se prične pri malih obrtnikih, ki streme za tem, da svojo obrt poveča in spopolni. Tak napredek iz malega obrtnika v veleobrnika, to je neke vrste naravni razvoj, ki se ni rodil samo iz želje pomnožiti kapital, ampak rodil iz veselja in ljubezni do dela samega. Ako hočemo, da bo ta naša obrt (ako ostanemo kar pri tem izrazu) res naša, in bo napredovala, nam je potrebno vse polno faktorjev, ki morajo k temu pomoči. Ti faktorji se morajo zavedati, da je obrt domača in da v prvi vrsti služi splošnim domačim potrebam, v drugi vrsti šele izvozu. Le male so naše kmetije, kjer bi kmet — oče večih sinov, zmožel vse sinove pridržati doma in jih zaposliti pri kmetiji. Ker je obrtni stan prvi za kmetijskim stanom, preide največ kmetijskih sinov k obrtnemu stanu. Ker obrtnik ni omejen pri svoji produkciji, bi se to lahko zelo razširilo in bi imeli kruha doma, tako tudi kmetijski in delavski sinovi, dočim morajo danes za kruhom v daljni svet in drugim pomnoževati blažostanje.

Pri zadnjih volitvah v Zbornico TOI se je pokazalo, da se z obrtno preživlja veliko število našega naroda. Nam torej ne more biti vseeno, kako se to obrtnišvo preživlja in v kakšnih razmerah živi danes in kako so njihovi izgledi za bodočnost. Kakor sem že v uvodu povedal, smo danes brez prave orientacije, niti Zagreb, še manj pa Belgrad nam ne moreta dajati nikake inicijative, ampak se moramo tu postaviti na lastne noge. Država, oblasti, občine in drugi pa morajo to delo pospeševati, ker od napredka in blažostanja imajo korist tako posamezniki kakor splošnost. Prvi in najvažnejši faktor za napredek obrti je strokovna izobrazba. Kako stojimo v tem vprašanju danes pri nas, kako bi morali stati, to nas zaveja predaleč, pripomnimo le, da slabo in po tej slabi poti ne smemo dalje, če nečemo popolnoma propasti. Pretvorjenje teorije v prakso, koje nalogo vrši v prvi vrsti poleg obrtnih, šol, obrtno pospeševalni urad

z onim svojim delom, da prireja učne tečaje za mojstre.

Naloga obrtno - pospeševalnega urada pa obstoja tudi v tem, da obrtniki skupaj dobavljajo gotove vrste surovin raznih izdelkov ali tudi posredovanje pri večjih dobavah, ki jih posamezni mali obrtnik ne more, ali tudi skupno prodajanje iz zaloga.

Važna naloga O. P. U. je tudi seznanitev gotove obrtne vrste z najmodernejšimi obratnimi sredstvi.

Tudi vprašanje obrtnega kredita igra važno vlogo za napredek. Ni dovolj, da se osnuje Obrtna banka v Belgradu s predvideno filijalko in ocenjevalnim odborom v Ljubljani. Apel na obrtnike naj velja: denar ima svojo pot, ako kaj veljaš, dobiš marsikje, zato mora obrtnik, ki ni navadno posestnik nepremičnin, imeti svoje knjigovodstvo v najboljšem redu, da lahko na tej podlagi dobi kredit. Istina pa je, da se pri nas s kreditom ne da delati, vsaj veliko ne, ker so 10—12% obresti za one obrti, ki denar enkrat ali dvakrat v letu obrnejo, prevelike. Ako pribijemo k obrestim še 12% za davke socialne narave in nadaljnih 12% za upravo, dobimo tako do malega 40%, potem pa pravijo, da so naši izdelki predragi. Vzrok temu je seveda v prvi vrsti visoka obrestna mera velekapitala, ki ubija malega človeka.

Tudi obrtniki sami bi se morali žrtvovati, ako hočejo, da se njihove razmere zboljšajo. Pridnost, varčnost, točnost, te tri čednosti poznajo osobito oni naši severni sosedi, katerih se nam je pri konkurenci najbolj bati.

Že v uvodu sem omenil, da država lahko štiti industrijo z uvoznimi carinami, tarifi in trgovinskimi pogodbami. Res pa je, da vsi kar in vse tudi država ne more storiti, ker so vse to le meddržavne pogodbe, ki temelje edino le na medsebojnih kompromisih. Drugo pa je, da tudi ni zdravo preveč zaščititi, kajti potem ni nikakega interesa za napredek. Seveda pa že s tem, da včasih država štiti le posamezne industrije, zadene celo vrsto od nje zavisnih obratov in večkrat nič manjše drugo kot prvo zlo. Trgovina, ki v veliki meri pride v poštev kot posredovalec tako za sirovine, polizdelke, kot končne izdelke, je v tem slučaju precej odvisna od napredka ostalih dveh panog.

Iz sedanjih izvajanj povzemam, da treba, da se snidemo vsi, ki imamo dolžnost in voljo za delo, da zastavimo vse moči, da dvignemo zavest in zanimanje osobito onih naših najširših mas obrti, industrije in trgovine ter da postanemo res s časom idočim konkurentje naših sosedov ter resnični lastniki teh velevažnih gospodarskih panog.

***

Kranjska industrijska družba je imela svoj občni zbor 30. t. m. Iz poslovnega poročila za 1926-1927 posnemamo, da se morajo železarne kljub sklenjenemu sporazumu s srednjeevropskimi železarnami boriti s konkurenco drugih držav, kar ni dopuščalo izboljšanja cen. Tudi gospodarska kriza radi visokih davkov, taks in davščin za sirovine se izdatno ni olajšala. Jeklarne so producirale 42.606 ton martinovega jekla napram 37.596 tonam za 1925—1926. Delo tovarne elektrod v Dobruvi ni bilo zadovoljivo radi zmanjšane konzuma elektrod povsod. V žičarni na Bistrici v R. se je položaj malo izboljšal. Zaradi izboljšav v obratovanju so se zmanjšali produkcijski stroški. V bilanci je že izvedena valorizacija, ki je dala 14.2 milijona, od česar se je porabilo za povišanje kapitala za 9 milijonov, ostalo za rezerve. Bilanca izkazuje med aktivni (v milijonih) posestva 3.3 (0.66), stavbe 8.8 (1.4), stroji 4.8 (0.6), sirovine, zaloge 25.6 (28.4), blagajna 2.4 (2.3), dolžniki in banke 28.75 (22); pasiva: kapital 13.5 (4.5), rezerve 7.7 (2.8), upniki 46.1 (47.5), čisti dobiček 1.2 (0.66); dohodki 5.26 (4.5), davki 0.3 (0.8), obresti 2.86 (2.8), amortizacije 0.86 (0.2); iz dobička se deli na delnično (200 dinarjev nominalne) 7 odst. dividende (1925—1926 na 50 Din nominalne 10 odst.). Tudi pri novih volitvah je ostala večina upravnega sveta inozemska, dočim so slovenski upravni svetniki ostali isti, kljub temu, da so se razmere temeljito izpremenile.

D. d. za eksploatacijo lesa v Zagrebu izkazuje v ravnomar predloženi bilanci za 1925—1926 na kapital 40 milijonov Din izgubo 54.2 milijona Din napram dobičku 166.000 Din v letu 1924—1925. Rezerve podjetja znašajo 17.5 milijonov Din. Na občnem zboru 14. januarja 1926 se bo sklepalo tudi o nadaljnjem obstojanju družbe ali likvidacije; nadalje o znižanju in povišanju kapitala. Na podjetju sta zelo interesirana tudi angleški in ameriški kapital.

Nova velika banka v Belgradu. Kakor znano, se belgijski kapital zelo zanima za plasman v naši državi. Sedaj poročajo iz Belgrada, da je trgovinski minister odobril ustanovitev delniške družbe »Splošna jugoslovanska bančna družba d. d.« v Belgradu s kapitalom 400 milijonov Din, od tega takoj vplačljivih 120 milijonov Din. Med ustanovitelji vidimo g. The nisa, dunajske in bazelske finančnike, nadalje Banque belgeque pour l'étranger, Wiener Bankverein in Banque commerciale de Bâle ter Zagrebčani in Belgradčani. Kakor pišejo zagrebški listi, bo nova banka prevzela Sveopčo kreditno banko v Zagrebu ter Bosansko industrijsko in trgovsko banko v Sarajevu, katerih fužije je menda pričakovati v kratkem.

Pred stabilizacijo teja? Kakor poročajo iz Bukarešte, namerava romunska vlada stabilizirati lej na sedanjem kurzu.

Pri hrpavosti si najbolje očistite svoj glas, ako uporabljate okuse

ANACOT-PASTILE

DR. WANDER

Kože divjačine

plačujem najdražje.

P. SEMKO, Ljubljana

Turjaški trg štev. 1.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta ca 1:50 in ali vsaka beseda 50 nar. Najmanjši oglaš 3 ali 5 in. Oglaš na devet vrtov se računa višje. Za odgovor znamo. Na vprašanje brez znamke ne odgovorjamo!

Službe isčajo

KONTORISTINJA

vešča vseh pisarn. del, hrv. jezika in strojepisja (tudi v cirilici), išče mesto. — Ponudbe upravi pod: »Vešča« št. 10423.

Manufakturst

starejša moč, serviral v večjih trgovinah, želi takoj svojo sedanjo službo premeniti. — Cenj. ponudbe pod: Vodstva upravi žen na upravo »Slov.«

Nadmlinar

z mnogoletno prakso, razume vse postopke moderne mlinarije, tehnično in teoretično popolnoma izobražen, želi prenesti mesto. — Cenj. ponudbe na Slavko Peternel, nadmlinar, Ada — Bačka.

Proste službe

Zmožne in večje provizij. zastopnike

za Kranjsko išče veletrgovina z vinom. — Pism. ponudbe pod »Zastopnik« na anonimno ekspedicijo Hinko Sax, Maribor.

Hlapec

priden in pošten, se sprejme. A. SUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta.

Za Hrvatsko se išče pošteno in pobožno

deklet

ki ima gospodinsko solo in zna dobro kuhati ter je voljna oskrbovati vse druge hišne posle. Sobarica Slovenka že v hiši. Plača 350 Din. — Naslov v upravi pod št. 10.407.

Sprejme se dobrega POTNIKA.

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozickov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 10415

Brezposelni!

Lahek in liter zaslužek! Sprejememo POTNIKE in POTNICE brez vsakega stroka, predznanja za obisk privat. strank v mestu in na deželi. Zaslužek zamenjeno dnevno 200 do 500 Din in več. Lahko razpečevalni predmet za vsakega uporabljiv in najnovejši. Vsakdo je kupec. Reflektanti naj se javijo osebno pri general. zastopniku I. S., Ljubljana, Hotel Lloyd — v nedeljo 1. januarja 1928. Potrebno 175 Din za kavc. v gotov.

Tovarna žag »Kordun« v Karlovcu potrebuje takoj dva sposobna, marljiva in solidna brusarja za brušenje žag in masinskih nožev. Delavci, ki poznajo konično brušenje, imajo prednost. Plača po sposobnosti. Nastop takoj. — Pismene ponudbe na: »Kordun«, Karlovac.

Knjigovodstvo

Vsak praktičen trgovec bo zavrnil svoji dohodki in okoreli sistem knjigovodstva, čim se bo uveril o prikladnosti knjigovodstva »Organizator«. — »Organizator«. Ljubljana VII., Kamniška 20.

»Organizator« - Knjigovodstvo

do 70 % prihranka na času — dnevna bilanca Terminalske kartoteke. — Strokovno zamišljene kartoteke za vse vrste obratov. — »ORGANIZATOR«, Ljublj. VII., Kamniška 20.

Stanovanja

Gospod

se sprejme na hrano in stanovanje. — Stari trg št. 2, I. nadst. 10427

Sprejemem gospoda na stanovanje in hrano. Korytkova ulica 23.

Vnajem

LOV! Lov ob. KOČE

se bo oddajal v zakup na javni dražbi za dobo 5 let in 2 mesece, to je od 1. februarja 1928 do 31. marca 1933. Dražba se bo vršila dne 14. januarja 1928 ob 10 dop. pri sreskem poglavarstvu v Kočevju. Lov je jako priporočljiv, ker je bogat vsakovrstne divjačine. 10386

Kdo prodaja?

HLODE

bukove la in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V SCAGNETTI — Ljubljana. 7490

RAZPISUJEMO

dobavo 400 m

jamskih tračnic

in 25 tabel ČRNE PLOČEVINE. — Ponudbe je vložiti do 12. jan. 1928. Več se izve pri Direkciji drž. rudnika Zabukovca, p. Griže. 10398

Kdo kupi?

Vino čez ulico

črno liter po 10 Din, belo po 11 Din — priporočila vinska klet na Sv. Petra cesti št. 43 — Ljubljana.

Čidova moka Din 5.—

koruzni zdrob „3.50“ Prvovrstni izdelki od 25 kg naprej pošilja

PAVEL SEDEJ, Javornik, umetni mlin. — Gorenjsko.

Prašičke

za peči (Spanferkel)

nudi za NOVO LETO

SLAMIČ

Gospodarska cesta št. 6.

Postelja

z žimnico na vzmetih in nočna omara, vse dobro ohranjeno, se poceni prodaja. Krojaška ulica 5/III.

Sveže zaklana

PERUTNINA

došla.

Delikatesa »Gospodarske Zveze«.

Prostovoljna

JAVNA DRAŽBA

pohištva in kuhinjskega orodja se vrši v torek dne 3. januarja na Dunajski cesti 15 — dvorišče kavarne Evrope. 10389

Dobro ohranjena lahka kočija za 1500 Din. — Istotam GLASOVIR in PLINOVA PEČ poceni naprodati. — Poizve se pri T. MENCINGER, Sv. Petra cesta št. 43.

Klavir

ohranjen kakor nov, posebno čistega glasu, ugodno prodam. Naslov v upravi lista št. 10430.

Čevljar. šival. STROJ

prvovrsten, še nov, malo rabljen, levo-ročen, za nizko ceno naprodati. — Istotam se prodaja tudi pisal. STROJ znamke »Remington«. — Poizve se pri BREGAR Anton, Rimske Toplice. 10420

Nasa obil

Motvoz (špača) najcenejše direktno v tovarni. Mehanična vrvarna šinkovec, Grosuplje. 10245

Priporočila se trgovina

železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana

Zaloška cesta.

Črnomeljki premog

je pri nizkih cenah priznane dobre in čiste kakovosti. Priporočila ga v nabavo cenj. občinstvu in industriji premogokopna družba »BELOKRAJNA« v Črnomlju. 10307

Črno moko n

rženo moko

vedno svežo, kupite zelo ugodno pri

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Najboljši koks

Cebin, Wolfova 1/2

POZOR! KROJAČI,

šivilje in čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagaajo, obrnite se na specialno mehanično delavnico Justin GUSTINČIČ, Maribor, Tattenbachova ul. 14, ker ima ista spec. oddelek za popravila strojev vseh vrst.

Najboljše in najcenejše vam popravi

snežne čevlje

po potrebi takoj LOVRO BRECELJNIK, čevljar — Vidovdanska cesta št. 2.

Izpolnitev Vaših želja

zavisi od zdravja. Ogičajte se strupenega kofeina, pijte samo okusno, najboljšo kavo brez kofeina — to je

KAVO HAG!

Najboljša reklama

so oglasi v »Slovencu«

Izjava

Podpis. izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravil na moje ime Jurij Boste. Izjavljam tudi, da so vse njegove govorice o meni neresnične, proti vsakomur, ki bo te govorice raznašal, bom sodnijsko postopal. A. Schlay.

Priporočajte
naš list ob vsaki dani priliki
Priporočajte tudi njegov oglasni del.

Pomaranče, limone
mandarine, ki jih imamo ter vse drugo južno in domače sadje zelenjave in deželni prideleki se dobijo pri tvrtki
M. Stele & I. Pielich
Ljubljana
Šolski drevored (Semenišče)
Telefon int. 2547
Zahtevajte cenik!

KLISARNA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
LJUBLJANA

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE, ENOBARVNE, VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLISEJE ZA NAVADEN IN NAJFINEJSI PAPIR KLISEJE PO PERORISIH, SLIKAH IN RISBAH, KOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE, REKLAM. SLIKE, VINJETE

NOVOLEETNA DARILA

ZA GOSPODINJE, ZENE IN DEKLETA:

SLOVENSKA KUCHARICA

S. M. FELICITA KALINSEK.
ELEGANTNO VEZANA

DIN 160.—

PRIKROJEVANJE PERILA

EMA ARKOVA.

DIN 40.—

ZA DIJAKE:

MLADI KEMIK

PROF. MAKS PREZELJ.
ELEGANTNO VEZANO

DIN 42.—

RADIO

PROF. LEOPOLD ANDREE.
ELEGANTNO VEZANO

DIN 76.—

SLOVARJI

FRANCOSKI, SRBO-HRVATSKI, LATINSKI, VEZANI PO

DIN 70.—

ZA VSE:

JURČIČEVI SPISI

10 ZVEZKOV V PLATNO VEZANIH DIN 300.—

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Novoletna darila

se brez dvoma najbolje kupi

»PRI NIZKI CENI«

Ignac Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3 in 11

Velika izbira volnen. jopic, puloverjev, bluz, raznega perila, nogavic, rokavic, kravat itd., priporočila po izredno nizkih cenah

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporočila:

Radio. Osnovni pojmi o radiotehniki s 214 slikami k besedilu. Spisal prof. Leop. Andree. Broš. Din 60, vez. Din 76.

Praktična perspektiva. Spisal inž. arh. Rado Kreger. Cena 43 Din.

Parni stroj in parna turbina. Knjiga za strojnike in obratovodje. — Spisal inž. Gvidon Gulič. Vez 80 Din.

Parni kotel. Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov in delovodjem. Spisal inž. Gvidon Gulič. Vez 80 Din.

Ojačen beton. Učna knjiga za stavbne šole in za stavbne obrtnike. Spisal inž. Jaroslav Foerster. Cena 12 Din.

Naprodaj hiša v Zagrebu

visokoprtilična in dvoriščna zgradba, z velikim dvoriščem in vrtom, v bližini postajališča tramvaja. Cena 300.000.— Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Hiša v Zagrebu«.

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andree

Broširan Din 60.—, vezan Din 76.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Hiša s stavbiščem

ležeča na Friškovicu, Vojaška ulica št. 16, se bo prodala

na javni dražbi 3. januarja 1928

ob 10 dopoldne pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 15. — Hiša je podkletena, pritlična, ima popolnoma urejeno stanovanje 5 sob s kuhinjo in kopalnico. Površina celotnega posestva znaša 1749 m²

Rabljen generator

za vrtilni tok 50 kw, išče tvrdka CARL POLLAK d. d. v Ljubljani. — Prosimo ponudbe z navedbo naslova. 10399

Preselitev pisarne.

Dr. Vilko Pfeifer

zastopnik za upravne in davčne zadeve, PRESELI s 1. januarjem 1928 svojo pisarno v palačo Pokojninskega zavoda v Mariboru, Dr. Vrečar Verstovškova ulica št. 2.

Polnojarmenik

550 mm v premeru, dobro ohranjen, obratozmožen, kupi Uprava veleposestva v Beltincih. 10320

Naznanjam

slavnemu občinstvu, da otvorim 1. januarja 1928

mesarjijo v Radečah št. 6.

Za obilen obisk se vljudno priporočila

Valentin Vrečar, mesar, Radeče

Za kleparsko, inštalacijsko, pleskarsko, ključavničarsko, tapetniško ali drugo obrt pripravne LOKALE z dvoriščem, ob najbolj prometni cesti v Ljubljani, PRODAM. Poleg lokalov (cirka 150 m²) še pisarna s kuhinjo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca«.